

KUTSESTANDARD

Turvajuht, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Turvajuht, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Turvategevuse eesmärk on tagada turvaobjekti turvalisus. Turvategevust teostavad turvaettevõtja ja siseturvakorraldaja (lisa 1 – kutsestandardis kasutatud terminid). Turvaobjektiks võib olla isik, vara või kogunemine ja sellega seotud maa-ala, mida valvatakse või kaitstakse või kus korda peetakse.

Turvajuht on turvateenistuja, kes osaleb turvamisel ja vastutab turvamise, turvateenistuja väljaõppe korraldamise ja turvaauditi läbiviimise eest ning vastab turvategevuse seaduses sätestatud turvajuhi nõuetele ning kellel on kutseseaduse alusel antud turvajuhi kutse.

Tema peamised tööülesanded on:

- 1) turvaobjekti turvamises osalemine;
- 2) turvateenistujate töö korraldamine;
- 3) turvateenistujate juhtimine ja juhendamine;
- 4) turvateenistujate töö kontrollimine ja järelevalve;
- 5) turvaobjekti ohu hindamine ning ohu ennetamiseks ja tagajärgede vähendamiseks kirjalike soovitude koostamine;
- 6) turvaauditi läbiviimine ja turvaauditi aruande koostamine;
- 7) turvaplaani koostamine.

Turvajuhi töö on üldjuhul fikseeritud päevatöö, aga ette tuleb ka tööülesannete täitmist öösiti ja nädalavahetustel. Ta töötab nii sise- kui ka välitingimustes. Turvajuhina töötamine eeldab pidevat suhtlemist kolleegide, klientide ja koostööpartneritega. Turvajuhit võib kokku puutuda ohuteguritega (emotsionaalsed ja füüsilised rünnakud, kõrgendatud emotsionaalne pinge jm). Eriülesannete täitmisel võib olla vajalik erikoolituse läbimine (nt tulekustuti kontrollija, esmaabiandja vm).

Turvajuhi peamised töövahendid on sidevahendid, relvad (sh tulirelv vastavalt relvaseadusele ning talle antud õiguslikule loale või pädevusele) ja erivahendid, valveseadmed ja tuleohutuspaigaldised olenevalt tööülesannetest, IKT-vahendid ja -süsteemid. Turvajuhina töötamine eeldab üldjuhul B-kategooria mootorsõiduki juhiluba.

Lisaks turvajuhi kutsele on turvateenistuja kutsealal valvetöötaja, tase 3, ja turvatöötaja, tase 4. Valvetöötaja jälgib turvaobjekti ja selle ümbrust ohu ennetamiseks või väljaselgitamiseks. Turvatöötaja ülesanne on isikule või varale suunatud ohu tõrjumine või rikkumise kõrvaldamine. Turvajuhit, tase 5 kutsestandardis on ka turvatöötaja, tase 4 kutsestandardis esinevaid kompetentse.

A.2 Tööosad

- A.2.1. Turvategevuseks ettevalmistumine
- A.2.2. Turvaobjekti turvamine
- A.2.3. Läbipääsuõiguste kontrollimine ja piirangute rakendamine
- A.2.4. Korra või käitumisnõuete järgimise tagamine

A.2.5. Turvaobjektile suunatud ohu tõrjumine või rikkumise kõrvaldamine, sh meetmete rakendamine
A.2.6. Füüsilise jõu, erivahendi ja relva kasutamine
A.2.7. Ohu ennetamine ja tegutsemine erakorralise sündmuse korral
A.2.8. Side-, valve- ning teiste seadmete kasutamine
A.2.9. Liikuva turvaobjekti turvamine
A.2.10. Turvateenistujate juhendamine ja meeskonna juhtimine
A.2.11. Turvaauditi läbiviimine ja turvaplaani koostamine
A.2.12. Turvateenistuja väljaõppe korraldamine ja läbiviimine
Valitavad tööosad
A.2.13. Tulekustutite ja tuletõrje voolikusüsteemide vaatlemine ja kontrollimine.
A.3 Kutsealane ettevalmistus
Turvajuhi hariduslik ja kutsealane ettevalmistus on reguleeritud turvategevuse seadusega.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Turvajuht, siseturvajuht
A.5 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks
Turvategevuse seaduse ja siseministri määruse „Turvategevuse eeskiri“ järgi on töötamiseks nõutud turvajuhi kutse.
A.6 Tulevikuoskused
Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab
<ul style="list-style-type: none"> • Turvatehnika kasutamise ja tuleohutuse tagamise teadmised ja oskused • IKT-oskused, nt töö videovalve tehnika, näotuvastusprogrammide ja perimeetri valvesüsteemidega • Teadmised turundusest ja teenusdisainist • Kolleegide koolitamise oskus • Hea suhtlemis-, läbirääkimis- ja enesekehtestamisoskus • Keelteoskus, peamiselt eesti, vene ja inglise keele oskus

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Turvajuht, tase 5, kutse koosneb üldoskustest, kohustuslikest ja valitavatest kompetentsidest. Kutse taotlemisel tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kohustuslikud kompetentsid (B.3.1–B.3.12 ja B.14). Lisaks on võimalik tõendada valitav kompetents B.3.13.
Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele
<p>Kutse taotlemisel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Keskkooli haridus 2. Vähemalt 18-aastane 3. Eesti kodanik või isik, kes on Eestis omandanud elamisõiguse või kellele on antud Eesti elamisluba 4. Eesti keele oskus B2-tasemel 5. Puuduvad karistusregistris andmed tahtlikult toimepandud kuriteo kohta 6. Tervises seisund võimaldab täita tööülesandeid 7. On läbinud turvajuhi õppe ettenähtud mahus <p>Kutse taastõendamisel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kehtiv turvajuhi kutse või kutse kehtivusaja lõpust ei ole möödunud rohkem kui 6 kuud 2. Eesti kodanik või isik, kes on Eestis omandanud elamisõiguse või kellele on antud Eesti elamisluba 3. Puuduvad karistusregistris andmed tahtlikult toimepandud kuriteo kohta 4. Tervises seisund võimaldab täita tööülesandeid 5. Läbitud täiendusõppe ettenähtud mahus
B.2 Turvajuht, tase 5 üldoskused
1. Järgib tööd tehes juhiseid, valdkondlikke nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt.

2. Kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise, isikukaitsevahendeid ning järgib ohutusnõudeid.
3. Kasutab oma töös eesti keelt vastavalt keeleseaduses kehtestatud nõuetele.
4. Kasutab oma töös arvutit probleemilahenduse jaoks vilunud kasutaja tasemel ning infotöötuse, kommunikatsiooni, ohutuse, sisulooma jaoks iseseisva kasutaja tasemel (lisa 2 – digipädevuste enesehindamiskaala).
5. Kohandab oma käitumist ja suhtlemisviisi, lähtudes suhtluspartnerist, rollidest, olukorrast jmt.
6. Märkab võimalikke probleeme ja võtab meetmeid nende tekkimise vältimiseks.
7. Loob olukorra lahendamisel teiste inimestega hea kontakti, väljendab end viisakalt ja arusaadavalt.
8. Lahendab konflikte omal initsiatiivil või kellegi palvel, leides sobivaima lahendusviisi.
9. Teeb ühiste eesmärkide nimel tõhusat koostööd, mõistes enda ja kolleegide rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärset ja koostööd soodustavalt.
10. Säilitab keerukates olukordades rahu ega kaota enesekontrolli.

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.3.1 Turvamiseks ettevalmistumine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab turvaobjekti tööjuhendid vastavalt turvaplaanile. 2. Teavitab turvateenistujaid turvaobjekti terviklikkusest. 3. Tagab turvaobjektil vajalike töövahendite olemasolu. 4. Korraldab turvateenistujatele väljastatud töövahendite korrasoleku. 5. Korraldab turvaobjektil avastatud puuduste ja ohtude kõrvaldamise turvateenistujate pädevuste piires. 6. Teavitab tellijat turvaobjektil avastatud puudustest ja ohtudest, mida ei ole võimalik kõrvaldada turvateenistujate poolt. <p>Teadmised</p> <p>Töövahendite hoiustamine</p>	
B.3.2 Turvaobjekti turvamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korraldab valvamist, kaitsmist ja korra pidamist turvaobjektil vastavalt turvaplaanile. 2. Korraldab turvaobjektil avaliku korra tagamist. 3. Korraldab turvaobjektil sisekorraeeskirja täitmist. 4. Korraldab turvaobjekti jälgimist eesmärgiga tuvastada võimalikud ohud. 5. Korraldab turvaobjekti ohustanud sündmuste ja kohaldatud meetmete fikseerimise (tulenevalt turvategevuse seadusest) ning teabe edastamise. 6. Korraldab muude turvaobjektiga seotud sündmuste fikseerimise ja teabe edastamise. 7. Teeb ettepanekuid turvaobjekti turvaplaani parendamiseks. 8. Viib läbi turvateenistujate täiendavat instrueerimist muudatustest tööjuhendites. <p>Teadmised</p> <p>Töövahendite kasutamine</p>	
B.3.3 Läbipääsuõiguste kontrollimine ja piirangute rakendamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korraldab turvaobjektile sisenemise ja seal viibimise kontrolli. 2. Korraldab isikusamasuse tuvastamise vastavalt turvaobjekti kasutamise korrale. 3. Korraldab turvaobjektile õigusliku aluseta sisenemise tõkestamise. 4. Sekkub ja rakendab vajaduse korral kaitsetegevuse meetmeid kõrvalise isiku viibimisele turvaobjektil oma pädevuse piires. 	
B.3.4 Korra või käitumisnõuete järgimise tagamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korraldab korra pidamist avalikul koosolekul korrakaitseaduse nõuete järgi. 2. Korraldab käitumisnõuete järgimise tagamise vastavalt turvaobjekti asukohas kehtivale avalikus kohas käitumise eeskirjale, korrale ja reeglitele. 	

3. Korraldab käitumisnõuete järgimise tagamise vastavalt turvaobjekti turvaplaanile. 4. Korraldab turvaobjektil korra või käitumisnõuete järgimise.	
Teadmised Turvaobjekti asukoha järgse kohaliku omavalitsuse avaliku korra regulatsioon	
B.3.5 Turvaobjektile suunatud ohu tõrjumine või rikkumise kõrvaldamine, sh meetmete rakendamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Järgib ohu tõrjumisel või rikkumise kõrvaldamisel turvategevuse seadusest tulenevaid meetmete kohaldamise üldnõudeid. 2. Kohaldab vastavalt ohule ja rikkumisele järgnevat meetmeid: 2.1. suuline nõue; 2.2. isiku peatamine ja dokumendi nõudmine; 2.3. isikusamasuse tuvastamine; 2.4. isiku kontroll; 2.5. vallasasja kontrollimine ja hoiule võtmine; 2.6. turvaobjektile sissepääsu tõkestamine; 2.7. turvaobjektilt kõrvaldamine; 2.8. isiku kinnipidamine. 3. Kasutab vajaduse korral ohu tõrjumiseks või rikkumise kõrvaldamiseks füüsilist jõudu, erivahendit või relva. 4. Fikseerib objekti ohustanud sündmuse asjaolud vastavalt turvategevuse eeskirjale.	
B.3.6 Füüsilise jõu, erivahendi ja relva kasutamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Järgib füüsilise jõu, erivahendi või relva kasutamisel turvategevuse seaduses kehtestatud nõudeid. 2. Hindab füüsilise jõu või erivahendi kasutamise vajadust ja proportsionaalsust vajaliku meetme rakendamiseks. 3. Hoiatab füüsilise jõu, erivahendi ja relva kasutamise eest, välja arvatud juhul, kui hoiatada ei ole võimalik kiireloomulist kasutamist nõudva olukorra tõttu. 4. Kasutab füüsilist jõudu ründe tõrjumiseks või meetme kohaldamiseks. 5. Kasutab erivahendit, et tõkestada enda või teise isiku vastast rünnet. 6. Kasutab gaasipihustit, kumminuia või teleskoopnuia, et tõkestada enda või teise isiku vastast rünnet või tõrjuda grupiviisilist rünnet. 7. Annab füüsilise jõu, erivahendi või relva kasutamise järel esmaabi. 8. Teavitab turvamise käigus isikule tervisekahjustuse tekitamisest või surma põhjustamisest, samuti igast tulirelva kasutamise juhtumist, helistades hädaabinumbril ning teavitades asjakohaseid isikuid.	
Teadmised Tulirelva kasutamise õiguslikud alused	
B.3.7 Ohu ennetamine ja tegutsemine erakorralise sündmuse korral	EKR tase 5
Tegevusnäitajad 1. Korraldab turvateenistujate poolt turvaobjekti tuleohutusnõuete täitmise lepingus kokkulepitud tegevuste ulatuses. 2. Korraldab vastavalt tuleohutuse seadusele ja lepingule valdaja poolt delegeeritud tuleohutusnõuete täitmist turvaobjektidel. 3. Hindab olukorda ja tegutseb vastavalt tulekahju korral tegutsemise plaanile. 4. Kasutab tulekahju korral sobivaid tulekustutusvahendeid, lähtudes tulekahju eripärast. 5. Helistab hädaabinumbril, avastades turvaobjektidel ohu inimese elule ja tervisele ning kliendi varale (äkkrünnak, pommioht, loodusõnnetus jm), ja edastab teabe sündmuse kohta. 6. Fikseerib sündmuse asjaolud vastavalt oma tööjuhendile ja teavitab asjakohaseid isikuid. 7. Jälgib olukorda kuni ohu kõrvaldamiseni. 8. Teeb koostööd operatiivteenistustega.	
B.3.8 Side-, valve- ning teiste seadmete kasutamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad 1. Korraldab turvateenistujate poolt side-, valve- ning teiste seadmete kasutamist turvaobjektidel. 2. Kasutab teabe vahetamiseks sidevahendeid ja teisi infoedastusvahendeid lähtuvalt objekti eripärast ja tööjuhendist.	

3. Kasutab mehaanilise kaitse vahendeid vastavalt objekti eripärale, arvestades vahendite tööpõhimõtteid ja kasutusjuhendit.
4. Eristab ja tuvastab häiresignaali põhjuseid, arvestades valveseadme kasutusjuhendit, kasutab valveseadmestikku vastavalt turvaobjekti töökorraldusele, kasutab valvepiirkonnas olukorra jälgimiseks jälgimisseadmestikku ning käitleb videosalvestuse materjale vastavalt tööjuhendile.
5. Eristab ja tuvastab tulekahju häiresignaali asukoha ja häire liigi, arvestades süsteemi kasutusjuhendit ja süsteemide üldpõhimõtteid, hindab saadud teavet ning valib edasise tegutsemisviisi, lähtudes kehtestatud korrast.
6. Teeb ettepanekuid uute tehniliste lahenduste kasutuselevõtmiseks ja turvaplaani täiendamiseks.

Teadmised

Isiku kontrolli tehnilised vahendid (nt X-ray metallidetektor, kaubakaitse elemendi detektor)

B.3.9 Liikuva turvaobjekti turvamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad

1. Planeerib ja vajaduse korral teostab liikuva turvaobjekti turvamist jalgsi või sõidukiga vastavalt turvaplaanile.
2. Teavitab turvateenistujaid liikuva turvaobjekti turvamise taktikast.
3. Järgib liikuva turvaobjekti turvamise (sh eskordi, inkassatsiooni ja isikukaitse) õiguslikke aluseid, regulatsioone ja norme.
4. Kasutab liikuva turvaobjekti turvamisel tehnilisi erilahendusi (sõiduk, sidevahend, relvad, isikukaitsevahendid, veose kaitsevahendid jm), olles eelnevalt kontrollinud nende korrasolekut.
5. Järgib avalikust ruumist tulenevat turvataktikalist eripära liikuva turvaobjekti turvamisel.
6. Hindab turvamise käigus liikuva turvaobjekti vastu suunatud rünnete riske ja korrigeerib oma tegevusi riskide maandamiseks.
7. Tegutseb liikuva turvaobjekti vastu suunatud ründe ajal ning ründe järel vastavalt turvataktikalisele olukorrale.
8. Analüüsib liikuva turvaobjekti turvamisel tekkinud olukordi ja planeerib vajaduse korral muudatused ja ennetavad tegevused.

B.3.10 Turvateenistujate juhendamine ja meeskonna juhtimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad

1. Planeerib turvamist vastavalt regulatsioonidele, lepinguliste kohustustele ja turvaplaanile.
2. Töötab välja turvateenistujate tööjuhendid.
3. Juhendab turvamises osalevaid turvateenistujaid ning abipersonali turvaplaanis ettenähtud tingimustel ja korras kohapeal või sidevahendeid kasutades.
4. Organiseerib turvateenistujate turvaobjektipõhist õpet, lähtudes koolitusvajadusest.
5. Asub vajaduse korral juhtima turvateenistujate tegevusi kuni olukorra lahendamiseni või pädevate ametiisikute saabumiseni, kui ta viibib erakorralise sündmuse ajal turvaobjektil.
6. Juhib meeskonda, andes selgeid ja täpseid juhiseid ning korraldusi meeskonna liikmetele, arvestades meeskonnaliikmete erinevustega, motiveerib ja tunnustab meeskonnaliikmeid.

B.3.11 Turvaauditi läbiviimine ja turvaplaani koostamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad

1. Hindab turvaobjektist ning selle ümbrusest tulenevaid riske ja ohte, mõistab seoseid nende vahel ning võimalikke tagajärgi.
2. Leiab tuvastatud riskide ja ohtude maandamiseks sobivad meetmed.
3. Koostab kirjaliku turvaauditi aruande turvaobjekti riskide maandamiseks ja ohtude ennetamiseks.
4. Koostab turvaauditi aruande alusel turvaplaani mehitatud turvamiseks.

B.3.12 Turvateenistuja väljaõppe korraldamine ja läbiviimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad

1. Korraldab turvateenistujate põhiõpet, täienduskoolitust ja erikoolitust ning koostab väljaõppe kavad.
2. Planeerib turvateenistujate täienduskoolituse ja erikoolituse vajadust.
3. Hindab turvateenistuja väljaõppe läbiviijate valdkondlikku pädevust.
4. Hindab turvateenistuja väljaõppe vastavust püstitatud eesmärkidele.
5. Viib vajaduse korral läbi turvateenistuja väljaõpet vastavalt oma pädevusele.
6. Dokumenteerib turvateenistuja väljaõppe vastavalt õigusaktidele.

Teadmised

Nõuded koolitustegevusele, turvategevuses kasutatavate koolituste sisu, täiskasvanute koolituse seadus, kvalifikatsiooninõuded koolitajale

VALITAVAD KOMPETENSIID

Lisaks on võimalik tõendada valitav kompetents B.3.13.

B.3.13 Tulekustutite ja tuletõrje voolikusüsteemide vaatlemine ja kontrollimine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vaatleb ja kontrollib iseseisvalt tulekustuteid (pulberkustuti, vesi-, rasva-, ja vahtkustuti, süsihappegaaskustuti) ning utiliseerib need. 2. Vaatleb ja kontrollib iseseisvalt tuletõrje voolikusüsteemi. 3. Dokumenteerib tulekustutite vaatluse ja kontrollimise. 4. Dokumenteerib tuletõrje voolikusüsteemi vaatluse ja kontrollimise. 	
<p>Teadmised</p> <p>Tuleohutuse seadus ja selle rakendusaktid, seadme ohutuse seadus, valdkondlikud standardid</p>	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENSIID

B.3.14 Turvajuht, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Juhendab ja toetab meeskonnaliikmeid ülesannete täitmisel ning oskuste ja teadmiste omandamisel ja arendamisel. 2. Annab isikutele esmaabi. 3. Kutsub vajaduse korral meditsiinilise abi. 4. Tagab sündmuskoha puutumatus. 5. Fikseerib sündmuse asjaolud vastavalt tööjuhendile, arvestades turvategevuse seaduses kehtestatud nõudeid. 6. Koostab objekti valvamiseks ja kaitsmiseks töökorralduslikke juhendeid. 7. Korraldab ohutu töökeskkonna tagamise ja jälgib ohutusnõuete täitmist objektil. 8. Hindab ohutusega seotud riske objektil, teeb ettepanekuid riskide maandamiseks. 9. Korraldab andmete, sh isikuandmete, nõuetekohase töötlemise. 10. Kannab turvamisel vormiriietust ja töötõendit vastavalt kehtestatud korrale. 	
<p>Teadmised</p> <p>Turvategevuse õiguslikud alused, valdkondlikud standardid, isikuandmete kaitse regulatsioonid, sh isikuandmete kaitse määrus, turvamise erialane terminoloogia.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	26-31102023-1.5/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Juhan Aia, Viking Security AS Anneli Annist, Politsei- ja Piirivalveamet Andres Harak, AS Lääne-Tallinna Keskhaigla Kaido Kalamets, AS G4S Eesti Kaimar Karuauk, Forus Security AS Marius Kupper, AS Eesti Raudtee, Päästeamet Andre Lilleleht, Eesti Turvaettevõtete Liit Siiri Lõhmus, AS Tallinna Sadam Nurmely Mitrahovitš, Siseministeerium
3. Kutsestandardi kinnitaja	Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu

4. Kutsenõukogu otsuse number	28
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	31.10.2023
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.06.2029
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5414 Turvatöötajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Security Guard, EstQF Level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	